

	روزنه	
--	--------------	--

سودانی‌ها بازهم به خیابان آمدند

● مبارزه مردم سوهدان با حکومت نظامی و برای ادامه روند انتقال دموکراتیک همچنان ادامه دارد. به گزارش ایندیندنت، روز یکشنبه ده‌ها هزار نفر در آن کشور به میدان آمدند تا خواستی آشنا را تکرار کنند؛ بازگشت دولت غیرنظامی‌ها که بتواند روند انتقال دموکراتیکی را به انجام برساند که سه سال پیش در چنین روزی در بی اعتراض‌های مردمی آغاز شد؛ اعتراض‌هایی که نخستین پیروزی آن سرنگونی عمر البشیر، دیکتاتور دیرپای سودان بود. به میدان آمدن معترضان اتفاقی نیست. این روز از یک سو سالگرد آغاز جنبش دموکراسی‌خواهی در سال ۲۰۱۸ است و از سوی دیگر یادآور ۱۹ دسامبر ۱۹۵۵؛ زمانی که قانون‌گذاران سوهدان، استقلال آن کشور از بریتانیا را اعلام کردند. در تظاهرات یکشنبه، نیروهای امنیتی با گاز اشک‌آور و بمب صوتی به تظاهرات‌کنندگان حمله کردند. به گفته شاهدان، چند نفر زخمی شدند. در خارطوم، پایتخت سودان، تظاهرات‌کنندگان مقابل قصر ریاست‌جمهوری شعارهایی دادند که یک نفر از هدف می‌گرفت؛ عبدالفتاح البرهان؛ رهبر کودتای نظامی روز ۲۵ اکتبر که دولت غیرنظامی‌ها را کنار زد. طبق برخی گزارش‌ها، معترضان حتی توانستند به دروازه‌های جنوبی کاخ ریاست‌جمهوری هم برسند، اما با شلیک گاز اشک‌آور و گلوله عقب رانده شدند. مردم در مقابل شعار دادند: «مردم قوی‌ترند و عقب‌نشینی غیرممکن است.» از فیلم‌هایی که منتشر شده است، می‌توان برداشت کرد که پرترکارترین شعار تظاهرات یکشنبه این بود: «الشعب يريد اسقاط البرهان» یعنی مردم سقوط البرهان را می‌خواهند. در ضمن، تظاهرات‌کنندگان پیش از هر نشانه دیگری، از پرچم سوهدان استفاده کردند. در پی کودتای ژنرال‌های سوهدان، عبدالله حمدوک، نخست‌وزیر دولت انتقالی پیشین، کنار زده شد. او هفته‌ها در حصر خانگی بود، اما در روز ۲۱ نوامبر آزاد شد و به سمت خود بازگردانده شد. قبول این سمت جدید از سوی حمدوک باعث شد بسیاری از چهره‌های جنبش دموکراسی‌خواهی به مخالفت با او برخیزند و آن را تلاش رژیم کودتا برای مشروعیت‌بخشیدن به خود بخوانند. حمدوک می‌گوید بازگشت به سمت نخست‌وزیری را برای جلوگیری از خون‌ریزی پذیرفته و خواهان خودداری معترضان از تظاهرات شد. در مقابل معترضان شعار دادند «نه مذاکره و نه همکاری» با رهبران نظامی کنونی را می‌پذیرند و «نه مشروعیت» آن را.

پس از پیروزی‌های اخیر احزاب چپ‌گرا در پرو،

آرژانتین و بولیوی، شیلی چهارمین کشور آمریکای لاتین نام گرفت که این موج به آن رسیده است. کابرین بوریگ، نماینده کنگره شیلی که تا دو سال قبل فردی ناشناس بود و در جریان آشوب‌های خیابانی دانشجویان رهبری آنها را بر عهده گرفت، در حالی با کسب ۵۶ درصد آرا در انتخابات ریاست‌جمهوری شیلی پیروز شد که این کشور در سه دهه اخیر و پس از کناره‌گیری آگوستو پینوشه، شاهد دوره‌ای از میانه‌روی و اعتدال سیاسی و همچنین تبعیت ریاست‌جمهوری، احتمال به‌زودی دوبطبی و تنش سیاسی در این کشور افزایش یافته است.

رقیب بوریگ در این انتخابات، خوزه آنتونیو کاست بود که رهبری جریان راست‌گرای افراطی را در دست دارد و ۲۴ درصد آرا را کسب کرد. دفاع کاست از دوران دیکتاتوری نظامی در شیلی، یکی از مهم‌ترین دلایل شکست او در انتخابات به شمار می‌آید. کاست با ژانر بولسونارو، رئیس‌جمهوری برزیل، مقایسه می‌شد و با وعده‌هایش مبنی بر برقراری نظم و قانون، طرفداران زیادی پیدا کرده بود؛ اما نتوانست مانع پیروزی بوریگ جوان شود. بوریگ ۳۵ساله که در ماه مارس ۲۰۲۲ رسماً قدرت را از سباستین پینه‌را، رئیس‌جمهور فعلی شیلی، تحویل خواهند گرفت، جوان‌ترین رهبر سیاسی جهان خواهد بود. از جمله وعده‌های او در جریان رقابت انتخاباتی، ایجاد تغییرات اجتماعی و بهبود نظام آموزشی، بازنشستگی و مراقبت‌های بهداشتی است. بوریگ همچنین وعده داده است با اصلاح نظام بیمه درمانی و بازنشستگی، سرمایه‌گذاری در صنایع غیرآلاینده محیط زیست و کاهش ساعت کاری هفته از ۴۵ به ۴۰ ساعت، بی‌عدالتی اقتصادی در این کشور را درمان کند.

اخیرا مردم شیلی برای انتخاب اعضای مجلس مؤسسان که وظیفه بازنویسی قانون اساسی این کشور را بر عهده دارد، پیا صدوق‌های رای رفته بودند و این اولین انتخابات ریاست‌جمهوری پس از همه‌پرسی اخیر محسوب می‌شود. نتیجه انتخابات یکشنبه نشان می‌دهد شیلی بیش از همیشه با سیاست‌های اعتدالی سه دهه اخیر فاصله خواهد گرفت. از زمان خروج ژنرال پینوشه از قدرت، این کشور شاهد نوعی تعادل سیاسی چشمگیر بوده است که قبل از آن در دوره دیکتاتوری پینوشه

جهان

حامی تفکرات آگوستو پینوشه در انتخابات ریاست‌جمهوری شیلی شکست خورد

چرخش به چپ در مهد اعتدال آمریکای لاتین

قابل مشاهده نبود. مدل اقتصادی شیلی همان مدل مدنظر پینوشه و مبنی بر اقتصاد آزاد بود و از طرف دیگر، نظامی دموکراتیک ایجاد کرده است که اعتدال سیاسی، احترام به حقوق بشر و کاهش فقر از جمله مزیت‌های آن به شمار می‌آمد. این رویکرد باعث شده بود این کشور از موج گسترده چپ‌گرایی که در ابتدای قرن بیست‌ویکم آمریکای لاتین را فراگرفت، در امان بماند. بااین‌حال، در سال‌های اخیر

ناراضی‌تی و اختلاف طبقاتی در شیلی اوج گرفته و به سطحی غیرقابل‌تصور رسیده بود.

چشم‌انتظار قانون اساسی جدید

پیروزی بوریگ در انتخابات در حالی به دست آمد که چند ماه قبل، احزاب و اتحاد‌های چپ‌گرا و کمونیست، اکثریت آرا را در شورای تدوین قانون اساسی جدید شیلی به دست آورده بودند. این شورا اهمیتی تاریخی دارد؛ زیرا قرار است قانون اساسی جدیدی را جایگزین قانون اساسی‌ای کند که در دوران دیکتاتوری نظامی به رهبری آگوستو پینوشه (از ۱۹۷۳ تا ۱۹۹۰) تصویب شده و هنوز معتبر است. در همه‌پرسی سال گذشته، بیش از سه‌چهارم رأی‌دهندگان این کشور به تغییر قانون اساسی رأی دادند.

پس از آن هم در اواخر ماه آوریل ۲۰۲۱، مدافعان حقوق بشر در شیلی دادخواستی را علیه سباستین پینه‌را، رئیس‌جمهوری این کشور، تسلیم دادگاه کیفری بین‌المللی لاهه کردند. او در این دادخواست

یک چهارم ثروت این کشور متعلق به یک درصد از جمعیت آن است؛ اگرچه زمانی این کشور باثبات‌ترین اقتصاد را در آمریکای لاتین را داشت. با وجود اعتراض‌های گسترده اخیر، شیلی همچنان بالاترین درآمد سرانه را در آمریکای جنوبی دارد و در مبارزه با فقر در دهه‌های اخیر به میزان درخور توجهی بیش از دیگر کشورهای آمریکای لاتین موفق بوده است.

ناکامی احزاب سنتی

نتایج این انتخابات تاریخی است و برای اولین‌بار از زمان سقوط پینوشه در سال ۱۹۹۰، احزاب سنتی چپ میانه و راست میانه حتی به دور دوم انتخابات راه پیدا نکردند. کاست و بوریگ، نامزد‌های دور نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری شیلی، خارج از حلقه سیاست‌مداران حزبی این کشور بودند و احزابی را نمایندگی می‌کردند که تاکنون فرصتی برای عرض‌اندام در شیلی نداشتند. آنها تصویری کاملاً نظام از آینده کشور برای حامیان خود ارائه کردند و همین ویژگی‌ها باعث شد مردم شیلی برای نخستین‌بار سیاست‌مدارانی را به مرحله نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری بفرستند که سابقه درخور توجهی در سیاست و اقتصاد این کشور نداشتند.

حامیان بوریگ می‌گویند او در الگوی اقتصادی بازارمحور این کشور اصلاحاتی اساسی ایجاد خواهد کرد؛ الگویی که به زمان پینوشه بازمی‌گردد و گرچه رشد اقتصادی خوبی برای این کشور ۱۹ میلیونی دارای معادن پرشمار مس به دنبال داشته، اما اختلاف طبقاتی را به شدت افزایش داده است. بوریگ در پیام‌های انتخاباتی و تویت‌هایش بر ایجاد تغییر در نظام اقتصادی و جایگزینی «نئولیبرالیسم» با یک دولت مداخله‌گر در امور تأکید می‌کند. او در عین حال تلاش کرد کاست را نماینده میراث بحث‌برانگیز جنجالی ژنرال پینوشه معرفی کند. بوریگ در بخشی از سخنرانی خود قبل از پیروزی در انتخابات گفته است که «ما اجازه نخواهیم داد تاریخ را بازنویسی کنند. همان‌طورکه شیلی زادگاه نئولیبرالیسم» نفوذ نخبگان سیاسی دوران پینوشه و قانون اساسی که برگرفته از دوران دیکتاتوری است، به خیابان‌ها آمدند و در نهایت در همه‌پرسی اخیر به تغییر قانون اساسی دوران پینوشه رأی دادند.

درحال‌حاضر، اختلاف سطح درآمد در شیلی از بیشترین شکاف‌های درآمدی در جهان است و

بلندپروازی‌های بی‌پایان مکرون

و ریاست بر شورای اروپا

او مدعی است «وقتی می‌خواهیم از اروپا دفاع کنیم، این کار باید کامل باشد. نمی‌شود گفت ما اروپا را دوست

داریم؛ ولی ساختار حقوقی آن را دوست نداریم. اروپا را دوست داریم؛ ولی پیمان‌های اروپایی، در کشور ما قابل اجرا نیستند». همچنین در روزهای ۱۷ و ۱۸ سال ۲۰۲۱، اجلاس بین اتحادیه اروپایی و اتحادیه آفریقایی در قالب ریاست فرانسه بر اتحادیه در بروکسل برگزار می‌شود تا «روابط صمیم و قدیمی بین اروپا و آفریقا» دوباره احیا و بازسازی شود. هدف از این ارتقای روابط با آفریقا در، حقیقت ساخت یک مدل جدید اروپایی از توسعه، برقراری آشتی بین توسعه اقتصادی و گذار آب‌وهوایی، رفتن از سوی انرژی‌های فسیلی به انرژی‌های نوین و تجدیدپذیر و تنظیم و قانونمندسازی دنیای مجازی است. یکی از اهداف جدی فرانسه تلاش برای روبدن کوی سبقت از سایر کشورها در این قاره همیشه مستعمره است و می‌خواهد از طریق اصلاح مدل کمک‌های توسعه‌ای انجام گیرد. مکرون قصد دارد در روزهای ۱۰ آفریقا تغییر ایجاد کند. مکرون قصد دارد در روزهای ۱۰ و ۱۱ مارس، اجلاس سران ۲۷ کشور اروپایی را در فرانسه برگزار کند که در آن «یک استراتژی ۱۰ساله» تدوین شود تا به اروپا اجازه دهد «یک استراتژی رشد و توسعه» برای خود داشته باشد. در بحث امور دیجیتال (مجازی) و آب‌وهوایی نیز به باور مکرون باید سرمایه‌گذاری‌های بسیاری انجام گیرد؛ حتی اگر به قیمت بدهی‌های مشترک و توزیع‌شدن بین همه کشورهای اروپایی باشد. مواضع اخیر مکرون در اعلام برنامه‌های ریاست دوره‌ای فرانسه بر اتحادیه البته با انتقادهایی در داخل همراه بود.

«فرانسوا اگزاویه بلاهی»، نماینده پارلمان اروپا از حزب جمهوری خواهان برنامه گسترده او برای ریاست فرانسه در اتحادیه اروپا را محکوم و آن را مملو از «توهमत» دانست. او اعتقاد دارد مکرون یک سخنران بسیار خوب است؛ اما در پشت سخنرانی او در واقع فقط توهم وجود دارد. او می‌گوید برنامه جاه‌طلبانه مکرون می‌تواند پنج سال کار برای اتحادیه اروپا را به خود اختصاص دهد؛ درحالی‌که این ریاست دوره‌ای تنها به مدت شش ماه ادامه خواهد داشت. بدتر اینکه از ماه آوریل، فرانسه دیگر رئیس‌جمهوری نخواهد داشت و این کشور در حال تغییر مسیر نهادهای خود خواهد شد و مجلس ملی نیز منحل می‌شود تا اکثریت جدید انتخاب شود. همه وزرایی که ریاست اتحادیه اروپا را آغاز خواهند کرد، به احتمال زیاد مشغول تغییر نهادهای خود خواهند شد؛ بنابراین وزرای جدید، از ۲۶ وزیر دیگر اروپایی آشنا می‌شوند. او بر این باور است نه‌تنها مکرون می‌توانست زمان ریاست فرانسه را بر اتحادیه اروپا تغییر دهد؛ بلکه کمیسیون این پیشنهاد را روی میز گذاشت؛ چراکه معمولاً اروپا به کشوری که در آستانه انتخابات بزرگ است، پیشنهاد تغییر دوره ریاست را می‌دهد؛ اما مکرون قصد دارد از این‌دریجه، برای منافع شخصی خود استفاده کند.

خبر

بی‌بی‌سی گزارش داد

شکنجه منجر به مرگ کشتار در میانمار

● تحقیقات بی‌بی‌سی نشان داده ارتش میانمار دست به چند کشتار در میان غیرنظامیان زده که دست‌کم به مرگ ۴۰ نفر منجر شده است. شاهدان عینی و نجات‌یافتگان از این حملات می‌گویند سربازانی که در مواردی ۱۷ سال بیشتر نداشته‌اند، روستاییان را گردهم آورده‌اند. مردان را جدا کرده‌اند و سپس کشته‌اند. در تصاویر ویدئویی از این واقعه به نظر می‌رسد اغلب کسانی که کشته شده‌اند، پیش‌تر شکنجه شده‌اند.کشتار در چهار مورد جداگانه در ماه جولای، در شهر کانی در مرکز میانمار روی داده است؛ جایی که مخالفان دولت متمرکز هستند. از زمان کودتا در فوریه که به ساقطشدن دولت منتخب آنک‌سان‌سوجی منجر شد، ارتش با مقاومت از سوی غیرنظامیان در میانمار روبه‌رو شده است.

بی‌بی‌سی با نزدیک به ۱۱ شاهد عینی در کانی صحبت کرده و روایت آنها را با تصاویر گرفته‌شده از طریق دوربین‌های عکاسی و موبایلی تطبیق داده که فعالان حقوق بشر برای میانمار جمع‌آوری کرده‌اند. بزرگ‌ترین کشتار در روستای «یین» روی داده؛ جایی که دست‌کم ۱۴ مرد آن‌قدر کتک خورده‌اند و شکنجه شده‌اند تا جان داده‌اند و بعد جسدشان را در یک کاربز یخ‌زده انداخته‌اند. شاهدان عینی در بین که نام‌هایشان برای امنیت‌شان محفوظ مانده، به بی‌بی‌سی گفتند دست‌های این عده را ابتدا با طناب از پشت بسته‌اند و بعد آنها را کشته‌اند. یک زن به بی‌بی‌سی گفت: «منی‌توانستیم بايستيم و تماشا كنيم. برای همین سرمان را پایین انداخته بودیم و فقط گریه می‌کردیم. او زن‌ها می‌پرْسيدند شوهرتان با اینهاست؟ اگر هست دعای آخرش را بخوانید. ما التماس می‌کردیم که آنها را نکشند. ولی اهمیتی نمی‌دادند.»

یکی از مردم که توانسته بود از دست سربازان فرار کند، گفته است ارتش قبل از کشتار، مردان را به طرز وحشتناکی شکنجه کرده است؛ «با قنذاق تفنگ و سنگ آنها را می‌زدند و تمام روز شکنجه‌شان می‌کردند. بعضی‌ها سربازها خیلی جوان به نظر می‌رسیدند، ۱۷ یا ۱۸ ساله. چند زن هم بیشان بود». در ماه جولای در روستای مجاورزی بین دوین، ۱۲ جسد منله‌شده در یک گور جمعی سطحی کشف شد. یکی از اجساد بسیار کوچک بود و احتمالاً به یک کودک تعلق داشت. همچنین جسد یک مرد که حدود ۶۰ سال داشت، در حالی پیدا شد که به یک درخت آلو در همان نزدیکی بسته شده بود. تصاویر ویدئویی از جسد او که توسط بی‌بی‌سی بازنمایی شده، به‌وضوح نشان از شکنجه او دارد. خانواده این مرد گفته‌اند که پسر و نواش هنگام ورود ارتش به روستا فرار کرده‌اند اما او جایی نرفته چون فکر می‌کرده به دلیل سنش، کسی به او کاری نخواهد داشت.

از شهادت‌ها و اسناد تصویری موجود که توسط بی‌بی‌سی جمع‌آوری شده، مشخص است که مردها به‌طور خاص توسط ارتش هدف گرفته شده‌اند. موضوعی که در ماه‌های گذشته متناوب در سراسر میانمار دیده شده است. خانواده کسانی که در این حملات از سوی ارتش میانمار کشته شده‌اند، تصریح کرده‌اند که بستگان مرد آنها دخالتی در حملات مسلحانه به ارتش نداشته‌اند. یک زن که برادرش را در کشتار روستای یین از دست داده است، می‌گوید به سربازها التماس کرده و گفته برادرش حریف یک فلاپ‌سنگ هم نمی‌شود. سربازها به او گفته‌اند: «حرف زن ما خسته‌ایم، تو را هم می‌کشیم.»

گزارشگران خارجی از زمان کودتا اجازه کار خبری در میانمار ندارند و اغلب رسانه‌های غیردولتی در این کشور بسته شده‌اند و همین خیررسانی از محل را بسیار دشوار کرده است. بی‌بی‌سی اتهامات برخواسته از تحقیقات خود را با معاون وزیر اطلاع‌رسانی و سخنگوی ارتش این کشور دریمان گذاشته است اما ژنرال ر‌وا مین تون ارتکاب کشتار جمعی از سوی سربازان را رد کرده اما گفته است: «وقتی آنها با ما مثل دشمن رفتار می‌کنند، ما نیز باید از خود دفاع کنیم، چنین اتفاقی هم می‌افتد.»

دیدار معاون وزیر دفاع عربستان با نخست‌وزیر یمن

● خبرگزاری رسمی عربستان سعودی (SPA) گزارش داد شاهزاده خالد بن سلمان بن عبدالعزيز آل سعود، معاون وزیر دفاع عربستان سعودی روز دوشنبه با معین سعید، نخست‌وزیر یمن دیدار کرد. شاهزاده خالد در تویتی نوشت: «با جناب آقای دکتر معین سعید، نخست‌وزیر یمن برای گفت‌وگو درباره آخرین تحولات یمن، ملاقات کردم.» او افزود: «من به او از تعهد ائتلاف [عربی] به حمایت از مردم یمن و تلاش‌ها برای دستیابی به راه‌حل سیاسی برای درگیری اطمینان دادم.» ائتلاف تحت رهبری ریاض، از سال ۲۰۱۵ و در پاسخ به قدرت‌گرفتن حوثی‌ها در صنعا، پایتخت یمن که سال پیش از آن صورت گرفته بود، دست به دخالت نظامی در یمن زد تا از دولت به رهبری عبدالبره منصور هادی دفاع کند. با گذشت چندین سال، این جنگ همچنان ادامه دارد و منجر به درگرفتن بزرگ‌ترین بحران انسانی جهان در یمن شده است.